Nr. 2 (105) Aprill-mai-juuni 2012

EESTI METODISTI KIRIKU AJAKIRI

KODUTEEL

Aastakonverentsi eel, peakonverentsi järel

Võru haridustiib ja Haapsalu katus: TÄNU JUMALALE, SAIMEGI!

Noorte tunnistused

PIISKOPI NELJA-VÄRVISKAALA: punased, kollased, sinised ja rohelised kogudused!

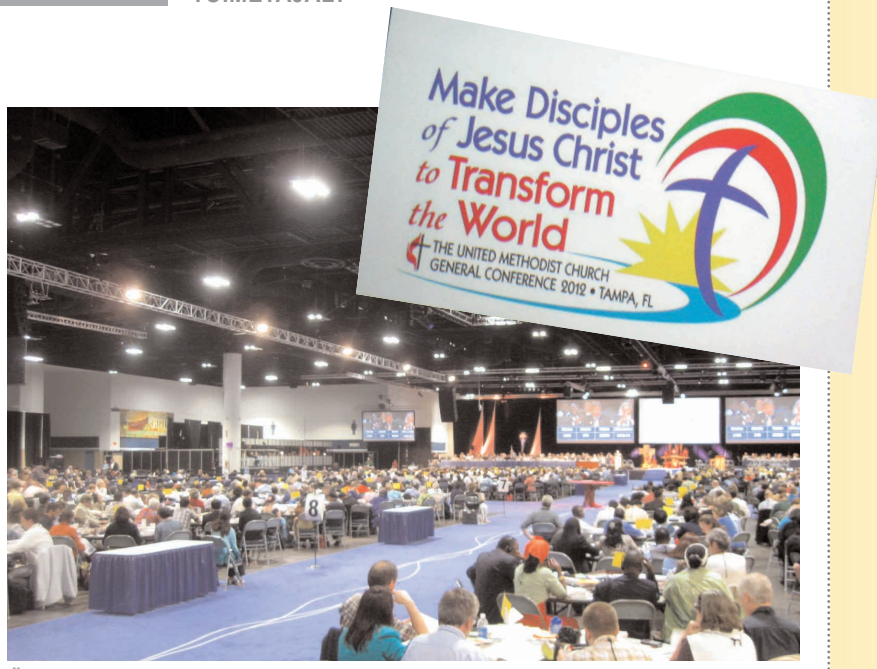

Foto: TAAVI HOLLMAN

ÜMK peakonverents Tampas 2012.

Aasta tagasi võttis meie aastakonverents vastu Eesti Metodisti Kiriku arengukava rakenduskava. EMK visioonis on kirjas lootus, et 2015. aastal on "Eesti metodistidel ... tugev identiteeditunne: nad teavad, kes nad on ja miks nad on, kaotamata respekti teiste kirikute suhtes" ning "Eesti metodistid väärtustavad oma traditsioone ja ajalugu ...". Rakenduskava on pannud identiteedi kujundamise osas oma ülesanded ka EMK ajakirjale, öeldes selgesõnaliselt, et peame jälgima pidevalt oma tegevuse eesmärgipärasust ning vastavust EMK strateegiale ning rakenduskavale. Seda sihiseadet oleme selle numbri kokkupanekul eriliselt silmas pidanud, saades seda tehes innustust eeskätt kirikuelus toimunust ja toimuvast: möödunud peakonverentsist ja eelseisvast aastakonverentsist, aga ka piiskopi "koguduste määrajast" ning kas või tõsiasjast, et metodistide loiduse tõttu otsustati ära jätta tänavusuvine Euroopa metodistide festival. Et me ei peaks vastama küsimusele "*Quo vadis*, Eesti Metodisti Kirik?", et "läheme Rootsi teed". Sest nagu kirjutab Priit Gregorios Tamm: "Meil on pärand, mille üle olla uhke ja tänulik, meil on varandus, mille kasutamata jätmisest oleks äärmiselt kahju!"

"... ustavus võrsub maast ja õigus vaatab alla taevast. Issand annab head ja meie maa annab oma lõikuse," ütleb psalmist (85:12–13).

KÄRT JÄNES-KAPP

HOIA SILM PEAL!

Eesti Metodisti Kiriku ajakiri KODUTEEL

- **Facebookis aadressil**
  http://www.facebook.com/emk.koduteel
- **Veebikodus aadressil**
  http://www.metodistikirik.ee/koduteel
- **Issuu keskkonnas pdf-ina aadressil**
  http://issuu.com/koduteel

Indeks 78228 ISSN 1406-2291
Nr. 2 (105) 2012
Jaemüügi hind 3 eurot

SELLES NUMBRIS

- **Superintendendilt**
  Taavi Hollman
  Ustav ja arukas majapidaja .. 3
- **Arengukava**
  Priit Gregorios Tamm
  Quo vadis, Eesti Metodisti Kirik? 4
- **Meilt ja mujalt**
  Uudised ja sündmused 7
- **Noorte Nurk**
  Johanna-Maarja Looris
  Üks perekond 10
  Mihkel Rehepapp
  Alati on võimalik 11
- **Aastakonverentsi eel**
  Koguduste arengu-perspektiivist 12
- **Peakonverents**
  Meeli Tankler
  Koos kogu maailmast 14
- **Orelifondis**
  Urve Aulis
  Orelikontsertide kaja 19
- **Kirikuelu**
  Merlin Metsla
  Võru koguduse uuenemise rõõm 20
  Urmas Rahuvarm
  Haapsalu kirik rõõmustab silma uue punase katusega.. 22

Esikaanel: Tallinna koguduse pühapäevakooli lapsed; Haapsalu ja Võru kirik

Väljaandja: EMK kirjastustoimkond
Narva mnt 51, 10152 Tallinn
Tel: 6688 479
e-post: koduteel@metodistikirik.ee
www.metodistikirik.ee/Koduteel

Toimetuse kolleegium: Anneli Klausson, Tarmo Lilleoja, Toomas Pajusoo, Priit Gregorios Tamm
Toimetaja: Kärt Jänes-Kapp
Kujundaja-küljendaja: Taimi Pärna
Kirjasaatjad: Imbi Herm (Rakvere), Arvi Lindmäe (Saaremaa), Irja Saksing (Kärsa ja Ahja)

Ustav ja arukas majapidaja

Aastakonverentsi eel

19.–20. juunil tuleme EMK aastakonverentsile Tallinna. Lähtuvalt hea majapidamise ja kümnise aastast kannab seekordne konverents motot "Ustav ja arukas majapidaja" (Luuka 12:42).

Nimetatud teema on võetud Jeesuse küsimusest jüngritele: "Kes küll on ustav ja arukas majapidaja, kelle isand seab oma pererahva üle neile parajal ajal andma määratud moona? Õnnis on see teener, kelle ta isand tulles leiab nõnda tegevat."

Ustava ja aruka majapidaja ülesande annab Jeesus valvamise ning aktiivse ootamise kontekstis.

Esmalt algab lõik Issanda üleskutsega olla ärkvel ja valvata: "Teie niuded olgu vöötatud ja lambid põlegu ja teie olge inimeste sarnased, kes ootavad oma isandat …!"

Ilmselt oled ka sina olnud olukorras, kus, olles kuulnud uksekella või koputust uksele, pidid vastama: "Oodake, hetke pärast tulen ja avan!" Viivitus tekkis seetõttu, et sa ei olnud valmis, pidid end enne kohendama või toas üht-teist korda seadma. Sa ei olnud valmis kohe avama. Jeesus kutsub omi jüngreid valvama ja aktiivselt ootama nii, et koputust kuuldes oleksime valmis viivitamatult avama. See valmisolev ootamine on nii oluline, et Issand kordab seda üle teist korda, öeldes: "Küllap te mõistate, et kui peremees teaks, mil tunnil varas tuleb, siis ta ei laseks oma kotta sisse murda." Jah, tõesti, kui me teaks varga tuleku hetke, siis oleksime valvel kas või kogu öö. Arukas ja ustav majapidaja on valvav majapidaja.

Teiseks on ustav ja arukas majapidaja see, kelle isand seab oma pererahva üle neile parajal ajal andma määratud moona. Jumalal on varustus ja toidulaud oma rahva jaoks. Meie, tema sulaste ülesanne on olla ustavad, kuulekad ning Temale kättesaadavad, et ta saaks meid seada teisi teenima. Meil on tarvis olla Temaga nii lähedases kontaktis, et Ta saab meid läkitada Temalt saadud sõnumit jagama. Teisisõnu – oleme varustajad selles, mida Issand meile jagab teistele etteandmiseks. Jumala määratud moona ei saa me ise produtseerida. Niisiis töötame pigem varustajatena kui tootjatena. Ustav ja arukas sulane jagab Issanda poolt antut. Sellisele sulasele andis Jeesus tõotuse seada ta tulles kogu oma vara üle.

Taolist head majapidamist peab ka piiskop Christian Alsted silmas, kui ta räägib punasest, kollasest, rohelisest ja sinisest kogudusest. Eeloleval aastakonverentsil plaanib piiskop kõike seda lähemalt tutvustada. Juba praegu saad lugeda sellest ajakirja keskmiselt lehelt.

Kuidas siis jätkata olukorras, kus rahaline ressurss on väga väike? Kuidas juhtida kogudust majandusliku iseseisvuse suunas? Neil küsimustel tahame peatuda varsti algaval aastakonverentsil. Loodetavasti saame sellest kõigest juba põhjalikumalt lugeda ka ajakirja järgmisest numbrist.

Kohtumiseni aastakonverentsil!
Õnnistussoovidega
superintendent
TAAVI HOLLMAN

Foto: erakogu

EMK superintendent Ühinenud Metodisti Kiriku 2012. aasta peakonverentsil Tampas.

Quo vadis, Eesti Metodisti Kirik?

Mõtisklus meie kiriku identiteedist – südamevalu ja armastusega oma kiriku vastu

PRIIT GREGORIOS TAMM

Möödunud aastal arengukava koostamise visioonipäevadel üle Eesti kõlas paljude meie kiriku inimeste suust muu hulgas ka küsimus EMK identiteedist ehk küsimus sellest, kes me kirikuna oleme.

Selgus, et selles vallas on päris palju segadust – nii teadvustatud kui ka teadvustamata. Üks asi on meie koguduste väline eripalgelisus, mis on silmaga nähtav ja mida võib isegi tugevuseks või rikkuseks pidada, ent sellega liitub tõdemus, et tihtipeale ei ole me fundamentaalsetes asjades (nt arusaam kirikust, vaimulikust ametist, sakramentidest) ühel nõul.

Nõnda võimegi tähele panna, et meie armsas Eesti Metodisti Kirikus on nii väliselt kui sisult baptisti- ja nelipühikogudusi, nende kahe kombinatsioone, ning lisaks ka mõned peavoolu protestantlikud ning enamvähem metodisti kogudused. Kõlab karmilt? Seda küll, aga tõde tuleb tunnistada. Mille alusel ma seda väidan? Kui koguduses õpetatakse mitut ristimist (veeristimine ja lisaks eraldi Püha Vaimuga ristimine), kui ei õpetata ega praktiseerita väikelaste ristimist, kuid talitatakse väikelaste õnnistamisi, siis on tegemist vastavalt nelipühi ja baptisti, mitte aga metodisti kogudusega. Kui "pärast jumalateenistust jäädakse kokku Issanda surma mälestamiseks", siis on tegemist nelipühi või baptisti, kuid mitte metodisti kogudusega. Sellega ei taha ma öelda, et baptisti- või nelipühikogudused oleksid kuidagimoodi halvad; nad peaksid vaid kuuluma vastavatesse koguduste liitudesse. Meie oleme aga Eesti Metodisti Kirik. Ja see ei ole formaalne tähenärimine, vaid sügavalt oluline küsimus sellest, kuidas me metodistidena mõistame Jumala tööd maailma päästmisel (*ordo salutis*) ja Kirikut selles töös. Ülalesitatud õpetuslikud arusaamad lihtsalt ei ole meile omased. Need ei ole meie DNA. Mis on, sellest allpool.

Meil on pärand, mille üle olla uhke ja tänulik, meil on varandus, mille kasutamata jätmisest oleks äärmiselt kahju!

Niisiis, küsimus on, kes me oleme ja miks me seda oleme. Olen kuulnud kaunist väljendit: "Metodistide erinevus [teistest] on see, et meil ei ole erinevusi." Kõlab kenasti, ent siis võiks küsida, milleks maailmale metodistid?

Rootsi metodistide tee?

Ent milleks üldse ajada taga mingit erilisust, otsida oma erijooni? Ei peagi. Võime vabalt minna Rootsi Metodisti Kiriku teed, kes sel aastal ühines Rootsi Baptistiliidu ja Misjonilepingu kirikuga ning lõpetas eksisteerimise metodisti kirikuna. Mingis mõttes oleks see aus (kui sisuliselt enam metodistid ei olda) ja ka muidu kirevat usulist maastikku korrastav. Ent meie Aastakonverents ei ole sellist otsust langetanud ja fakt on see, et praegu töötame Eesti Metodisti Kirikuna.

Miks on identiteet oluline?

Esmajoones selle pärast, et see teeb võimalikuks suhestumise teistega – meie jaoks joonistub välja, kes meie oleme võrreldes teistega ja teiste jaoks omandame konkreetsemad piirid suhtluspartnerina. Ka neil on võimalik määratleda, kellega meie näol on tegemist, ja ma pean siin silmas sisu, väärtusi ja põhimõtteid, mitte institutsiooni oma ametikandjatega. Teiseks, ilma selge enesemääratluseta on ka üsna raske kutsuda kedagi endaga kaasa tulema, end järgima. See teeb misjonitöö viljade lõikamise keerukaks. Olen korduvalt olnud tunnistajaks olukorrale, kus metodisti kirikus äratuse saanud inimene on peagi lahkunud mõnda teise kirikusse, kuna "seal on asi kuidagi selgem". Ja viimaks – kui meile tõesti on oluline mitmekesisus, siis ka see saab võimalikuks selge identiteedi kaudu. Selge, tugev identiteet ei ole enese eraldamine teistest, vaid võimalus avada end julgelt suhtlemiseks ja tundmaõppimiseks, mõistes ühtlasi teisi sügavamalt.

Nagu öeldud, päris ilma määratlusteta me ei ole, selles vallas on vaid segadust. Olen EMK-s suheldes täheldanud laias laastus kahte hoia-

kut: ühelt poolt öeldakse, et me oleme äratusliikumine, teine seisukoht on, et me oleme ikkagi kirik. Nimigi ju ütleb seda. Põhimõtteliselt ei peaks üks teist välistama, kuigi neid on enamasti vastandatud. Ilmselt on selles süüdi nende sõnade emotsionaalne taust, kus "liikumine" tähistab midagi dünaamilist, elusat, "kirik" aga staatilist, kopituselõhnalist.

Kust me tuleme

Ent heitkem korraks pilk minevikku, et näha, kust me tuleme.

Tuleb tunnistada, et üks meie identiteedihädade põhjusi ulatub uskkondliku süstemaatilise vaimuliku hariduse puudumisse Eesti metodismile kriitilistel – kiriku rajamise tundlikel – aegadel. Nii ei saadudki päriselt "jalgu alla" selles osas, mis see metodism õieti on: kas lapsi ristiv baptism, vennastekoguduse eriliik või lihtsalt "südame usk" (nagu on ka tihtipeale väljendutud). Paraku kujundasid varase metodismi eneseteadvust üksikud vagalood ja armastatud tsitaadid John Wesleylt, mis tihti olid kontekstist lahutatud. Tuntuimad neist olid muidugi "Maailm on minu kihelkond ja hingesid päästa mu elukutse!", "Mõtelgem ise ja laskem teistel mõtelda!", "Olulistes asjades ühtsus, ebaolulistes asjades vabadus, kõikides asjades armastus." Viimasest oli tavaks tuletada mõte, et John Wesleyle ei olnud oluline õige doktriin, vaid meelsus – hea läbisaamine, osadus, vennameel, soe süda jne. See ei ole muidugi tõsi.

Iseloomulikuks näiteks meelsuse eelistamisest põhimõtetele on Hugo Oengo ettekanne segaste õpetuste üle õpetajate kokkutulekul 1966. aasta kevadel Tapal. Ettekandele järgnenud arutelul jõuti kummalisele selgusele, et "segaseks õpetuseks tuleb kvalifitseerida neid õpetusi, mis ei erine nii oma vaadetelt, kuid *meelsuselt* (minu kursiiv) on: sallimatud, lahkmeeli tekitavad ja tegelevad omale mõtteosaliste värbamisega".

Teine põhjus on ajalooline. Pärast sõda suleti ning liideti kogudusi ja uskkondi. Metodistidega otseselt küll kedagi ei liidetud, ent EMK-sse tuli mitmeid suletud (eriti nelipühi) uskkondade juhtivaid liikmeid. Markantseimateks näideteks õpetusliku segaduse tekkimise kohta on 1950. aastatel väljastpoolt tulijate toodud "õpetus", et pühitsus saab toimuda ainult siis, kui on saadud Püha Vaim, aga Püha Vaimu saab vaid siis, kui ollakse "õigesti" ristitud, mis tähendas täiskasvanuna ristimist. Selle tulemusel lasid mitmed juhtivad vennad (Oengo, Suurhans jt) end ümber ristida.

Ehk vajame meie äratust oma missiooni täitmiseks kirikuna?

Muide, ma ei ole ainus, kes näeb nendes arengutes probleemi. Juba 1957. aastal kirjutas samadest asjadest südamevaluga Aleksander Kuum oma "EMK dogmaatilise olukorra analüüsis". Sellest, et metodism on unustanud oma identiteedi, kõneleb ühes oma hiljutistest raamatutest (*The Recovery of a Contagious Methodist Movement*) ka Asbury Teoloogilise Seminari professor George G Hunter.

Päris alguses

Ent mingem nüüd Eesti metodismi juurest päris algusesse, Inglismaale. Inglismaal oli metodism äratusliikumiseks Inglise Kiriku (riigikirik) sees, soovimata kunagi rajada mingit uut kirikut. Õpetuslikult oldi anglikaanid, usuelu praktikas eriti innukad anglikaanid, saades selle tulemusena pilkenimeks metodistid. See tuli sellest, et ülima metoodilisusega püüti järgida kõiki piibellikke ja kiriklikke seadmisi. John Wesley uskus, et Kirikus seatud armuvahendite (eriti Armulaud) usin tarvitamine tõstab usuelu uuele tasemele, mistõttu rõhutas ta eriliselt nende osa uskliku elus. Ta ise võttis nt Armulauast osa 5-6 korda nädalas. Siit tulenevalt on metodistlikku äratust nimetatud ka sakramentaalseks ärkamiseks. Ent oluline on siin see, et oldi äratusliikumine Inglise Kiriku sees ja jäädi selle ustavateks liikmeteks.

Liikumine või kirik?

Meie ees seisab nüüd küsimus: kas me oleme/saame ärtusliikumiseks või jääme/oleme/saame kirikuks. Kui me tahaksime olla äratusliikumine, siis langeb ära palju praegusi struktuure ja kohustusi: äratusliikumisel ei ole vaimulikke, sest sel puuduvad kogudused ja sakramendid, mille pühitsemiseks neis kogudustes vaimulikke tarvis on; pole vältimatult vaja kirikuhooneid jm.

Ent samas tuleb meil püstitada ka see oluline küsimus: keda me äratame? Kelle jaoks me äratusliikumine oleme? Arvestades meie ajaloolist konteksti ja teoloogilist tausta, võiks siis analoogiliselt kõne alla tulla luterliku kiriku äratusliikumiseks olek. Aga selle mõtte edasiarendamine oleks üksnes teoreetiline spekulatsioon, sest meil juba *on* oma kirik ja organisatsioonilised ümberkorraldused oleksid väga piinarikkad.

Ent äratusest kõneldes – miks üldse vastandada äratust ja kirikut? Äratus võib vabalt toimuda ka meie oma kirikus! Paraku on probleemiks pigem see, et äratusest ainult räägitakse, aga seda ei tehta. See ei ole äratus, kui nn äratusnädalatel peetakse staažikatele usklikele sütitavaid kõnesid ja lisatakse lõppu kohustuslik üleskutse "anda oma elu Jeesusele". Ja ega neid äratusnädalaidki enam eriti peeta… Tegelikult oleme ikka tavaline sõnakeskne protestantlik uskkond: püüame eri vormis sõnade ja muusikaga köita kooskäivaid inimesi – pakkuda midagi igale maitsele. Ja siis ei ole paraku ei äratusliikumist ega kirikut.

Algmetodism oli äratus *kiriku sees*, meil aga on vaja teha misjonitööd, mis juhataks maailma Jumala juurde. Siin on oluline erinevus. Ehk vajame meie äratust oma missiooni täitmiseks kirikuna?

Niisiis, jõudsime ikkagi kirikuni. Mis on minu meelest ka loogiline. Midagi pole parata, me oleme vormiliselt kirik – meil on Kirikukord, kiriklikud struktuurid, vaimulik amet, sakramendid. Ent sisu poolest? Ja mis on siis see metodisti kiriku missioon? Milleks me oleme *metodisti kirik*? John Welsey on vastanud küsimusele "milleks meile metodistid?" nii: selleks, et "levitada kogu maal piibellikku pühadust". Mis see on? Täiuslikkus armastuses Jumala ja

oma ligimese vastu, sotsiaalne pühadus (hool Jumala loodute eest). Kas see ei ole siis kõikide kirikute ideaal? Kahtlemata, ja see ongi see "meil ei ole erinevusi" – me oleme üks osa ühest, pühast, üleilmsest ja apostlikust kirikust; me õpetame katoolset (loe: alati, kõikjal ja kõikide poolt tunnistatavat) õpetust. Ent see metodistlik eripära tulebki mängu selles, kuidas me seda teeme.

Arm ja armuvahendid

Inimese esimene kutsumus on tulla meeleparanduses Jumala juurde, saades ristitud ja uuesti sünnitatud. Tema teine, elu lõpuni kehtiv kutsumus on saada pühitsetud, järgides Kristust. Kõige selle juures on John Wesley järgi alati tegev Jumala arm: *eelarm* siis, kui inimene veel ei tunne Jumalat, *õigeksmõistev* arm siis, kui inimene pöördub usus Jumala poole, ja *pühitsev* arm siis, kui inimene sealt edasi käib koos Jumalaga. See, kuidas inimene oma ristimisidentiteeti (Jumala laps, Kristuse järgija) välja elab ja kuidas ta saavutab selle "täieliku pühitsuse", toimub metodisti teoloogia kohaselt ka ainult Jumala armu abil, mitte inimese enda jõupingutusest. Kuid seda vajalikku armu antakse meile Jumala enda seatud *armuvahendite* kaudu.

Siinkohal on paslik meelde tuletada, mis on need armuvahendid. Armuvahendite all peab John Wesley silmas eelkõige Kristuse enda seatud Sakramente: Ristimist ja Armulauda, kuid ta ütleb ka, et laiemas mõttes ei ole armuvahendite arv piiratud – Jumal toimib nõnda ja selle kaudu, kuidas Tema ise tahab.

Wesley eristas kolme liiki armuvahendeid.

1. *Üldised* – selleks on üleüldine kuulekus; kõikide Jumala seadmiste pidamine; enesesalgamine ja iga päev oma risti enese peale võtmine. "Need on üldised vahendid, mis Jumal on seadnud, et me võtaksime seeläbi vastu Tema pühitsevat armu."

2. *Vajaduspõhised* – need võivad varieeruda vastavalt konkreetse inimese vajadustele ja olukordadele ja võivad tähendada peaaegu ükskõik mida. Mis iganes juhib pühadusele ja armastusele, on sel määral siin ka armuvahendiks (nt mõni vaimulik raamat või film vms).

3. *Seatud* – need on Wesley jaoks siiski kõige olulisemad. Wesley kohaselt on olemas *viis peamist* seatud armuvahendit: palve, Jumala Sõna, paastumine, kristlik osadus ja Armulaud. Armulaud oli Wesleyle alati tähtsaimaks armuvahendiks. See oli tema meelest ka loomulik, kuna armulauaga jumalateenistusel on olemas *kõik* seatud armuvahendid: loetakse Jumala Sõna, jutlustatakse ja mõtiskletakse selle üle; mitmesugused palved on kogu sakramendi puhul väga kesksel kohal; on olemas osadus Jumala ja kaaskummardajatega.

Seepärast võime julgelt öelda, et ilma selge õpetuse ja praktikata armuvahendite osas ei ole metodismi; on vaid mingi keskmine peavoolu protestantlik uskkond. Armulauata ei ole metodism mingi metodism; sellest tunnistab ka Metodisti Kiriku ametlik õpetuslik dokument *See püha müsteerium* (vastu võetud Peakonverentsil 2004), mis on ka eesti keelde tõlgitud ja mida soovitan kõigil lugeda.

Klassid ja "ordureegel"

Veel üks oluline asi, mille kohta ei saa kaugeltki öelda, et seda meil ei eksisteeri, aga mis on ehk pisut unarusse jäänud, ent olnud algmetodistliku liikumise alustala, on väikegrupid (klassid).

Mis tahes vaimsele arengule on üliioluline distsipliin ja seda vaimsust on metodism endas kandnud algusest peale (sellest ka meie pilkenimi!). Siit ka tõik, et väikegrupid olid John Wesley jaoks mitte lihtsalt kohad, kus inimesed said mõnusasti juttu puhuda ja kristlikul viisil ontlikult aega veeta, vaid seal toimus vaimulik kasvamine ja üksteise toetamine. Iga grupiliige oli vaimulikult vastutav teiste ees ja igaüks kandis vaimulikku ja ka ainelist hoolt oma grupikaaslaste eest.

John Wesley koostas metodisti osadustele kui "äratuslikule ordule" Inglise Kirikus ka teatud "ordureegli", mis lühidalt koosnes kolmest osast (mille igaühe all olid omakorda konkreetsed laiendused põhiprintsiibist).

1. Ära tee mingit kurja!

2. Tee kõikjal head nii palju kui võimalik!

3. Tarvita kõiki Jumala seatud armuvahendeid (vt eespool!)!

Need metodistide *Üldreeglid* eeldavad inimeselt isiklikku ja koguduslikku distsipliini. Ent selline distsipliin eeldab omakorda inimese vastutust oma usukogukonna ees, kes sellelt oma usuelule toetust ootab. Sest toetus ilma aruandmiseta soosib moraalset nõrkust; kuid aruandmine ilma toetamiseta on üks julmuse vorme. Selliste wesleylike gruppide sisu ja mõtte taasavastamine annaks kindlasti uut jõudu meie kirikule. Siin on ka *sotsiaalse pühaduse* lähtekoht, mis on üks metodismile omaseid jooni. Kristuse Rõõmusõnum muudab meid ja meie muudame selle kaudu maailma meie ümber. Meie usk peab olema praktiline ja leidma väljenduse ligimese armastamises.

Süntees

Lõpetuseks jõuame vastanduste ja välistuste juurest Wesleyle nii iseloomuliku sünteesini: me ei pea üksteise vastu seadma äratusliikumiseks või kirikuks olemist. Meie rahvas vajab kirikut, mis oleks äratav ja armu jagav, kuulutades Rõõmusõnumit ja teenides iga inimest.

Olen seisukohal, et Eesti Metodisti Kirikul on tegelikult oma unikaalne koht Eesti usulisel maastikul ja väga suur potentsiaal. See unikaalsus on selles, et me seisame vabakoguduste ja vanade kirikute vahepeal, suutes põimida väärtuslikku mõlemalt poolt – osaduslikkuse, rahvalähedusse, inimliku soojuse ja tugeva rõhuasetuse Jumala seatud armuvahenditele, eriti sakramentidele. Kui siia lisada tugev, Pühakirja tundmises ja meie usu alustes hästi ette valmistatud ilmikkond, siis võime olla kirik, mis jõuab paljude Eesti inimesteni.

Meil on pärand, mille üle olla uhke ja tänulik, meil on varandus, mille kasutamata jätmisest oleks äärmiselt kahju! Õppigem tundma oma pärandit ja teenigem sellega, mis meie kätte on usaldatud!

Lastetöötegijate ideepäev Tartus

17. märtsil toimus Tartu kirikus üle-eestiline lastetöö tegijate ideepäev.

Päeva korraldajaks ja üldjuhiks oli Egle Hollman EMK lastetöö toimkonnast, sisuliseks läbiviijaks kunstnik Merje Pajos Võrust. Kohaletulnuid tervitas Tartu koguduse pastor Priit Gregorios Tamm, misjärel lauldi ja palvetati päev Ele Paju juhtimisel avatuks.

Mitme kunsti- ja meisterdamisraamatu autor Merje Pajos oli kaasa võtnud palju häid meisterdamisideid ja ka näidiseid, mille kallal said ideepäeval osalejad kätt proovida. Lõunaks oli ideepäevalistele laua katnud Tartu koguduse superkokk Aino Kangur. Kokkutulnuid oli Pärnust, Viitkalt, Võrust, Räpinast ja Tartust. KT

Baltimaade metodistid Tallinnas

22.–24. märtsil peeti Tallinnas Balti koguduse arengu kooli, kuhu kogunes üle saja osaleja Lätist, Leedust ja Eestist.

Üldise rahulolu taustal on tagantjärele avaldatud arvamust, et õppetöö raames oleks võinud olla pisut rohkem eri maade metodiste sulandavaid tegevusi. Sest tuleb tõdeda, et üritusi, kus võimalik tutvuda Läti ja Leedu metodistidega ning üksteist tundma õppida, ei toimu just liiga sageli. KT

Lastekeskus Tähetorn üheteistkümnene

Lastekeskus Tähetorn tähistas reedel, 13. aprillil oma 11. tegevusaastapäeva.

Tähetorni kui EMK töövaldkonnaga tutvus samal päeval ka EMK kirikuvalitsus. Tähetorni direktori Mall Tamme aruandest said kirikuvalitsuse liikmed teada nii lastekeskuse rõõmudest kui ka muredest. Direktorit rõõmustab, et Tähetorni aktsepteeritakse kui professionaalset sotsiaalteenuse pakkujat, mis suudab muuta laste kodunt kaasa tulevaid psüühikat ruineerivaid väärtushinnanguid, tehes seda paljuski tänu kristlastest kaadrile, suurepärastele partneritele ja lihtsalt headele inimestele, kes soovivad muserdunud lastele toeks olla. Positiivsete tendentside hulka lastekeskuse töös kuulub pühendunud ja omakasupüüdmatu naiskond, väljakasvanud noorte soov hoida lastekeskusega jätkuvalt sidet, Eesti partnerite järjepidev lisandumine, vabatahtlikud, kes kingivad oma aega, eraisikute väikesed, kuid südantsoojendavad püsiannetused. Rõõmu teeb töötajate pühendunud töö, oskus hoolida nii lastest kui üksteisest. Keskuse suurimad vajadused on eeskätt stabiilne sissetulek ja toetus kirikult.

Kirikuvalitsuse koosolekult otse lastekeskuse sünnipäevale kiirustanud superintendent Taavi Hollman viis kaasa ka kirikuvalitsuse heade soovidega tervituskaardi.

Tallinna koguduses peeti aga maikuus emadepäeva kaartide joonistusvõistlus, mille tööde müügitulust laekunud raha läks lastekeskusele Tähetorn. Tulu koos tervitustega anti Tähetornile üle 20. mai jumalateenistusel, kus Mall Tamm omakorda sai võimaluse tutvustada kogudusele mõne sõnaga Tähetorni viimase aja tegemisi. KT

Fotod: Koduteel

Mall Tamm 20. mail Tallinna koguduses.

Koguduse Loomuliku Arengu küsitlus Tartu koguduses

Tartu koguduses viidi aprillis läbi Koguduse Loomuliku Arengu küsitlus.

Koguduse Loomulik Areng (KLA) on rahvusvaheline programm, mis aitab kogudustel tuvastada oma tugevused ja nõrkused ning enda tegelik potentsiaal. Küsitlus sisaldas 91 küsimust nii koguduse elu ja tegevuse kui inimsuhete kohta ning hõlmas koguduse aktiivseid liikmeid. Küsitluse tulemusena selgus, et kõige tugevamaks küljeks Tartu koguduses on jumalateenistuslik elu, kõige nõrgemaks aga juhtimine (suur koormus pastoril). Sellest küsitlusest lähtuvalt on koguduse töö tõhustamiseks ka juba mitmeid samme astutud, konkreetselt nt ülesannete jagamine rohkemate inimeste vahel.

Rohkem infot KLA kohta leiad www.ekklesia.ee. KT

Eesti Kirikute Nõukogu teoloogiakomisjoni väljasõiduistung Tartus

Taas kord võõrustas Tartu kogudus oma hubastes ruumides EKN-i teoloogiakomisjoni, sedapuhku 16. aprillil.

Foto: PRIIT GREGORIOS TAMM

EKN-i teoloogiakomisjon Tartus. Vasakult: Meelis Maikalu, Tiit Pädam ja Ingmar Kurg.

Komisjon vaatas tagasi tehtud tööle – eelmise tööperioodi tulemusena anti välja ristimisteemaline brošüür "Ristimine EKN-i liikmeskirikutes", kust iga soovija võib leida teavet ristimisalaste seisukohtade ja

praktika osas Eesti kirikutes ja koguduste liitudes. Raamatut retsenseerisid komisjoni jaoks doktor Tiit Pädam ja doktor Ain Riistan.

Uus ülesanne komisjoni ees on uurida liikmeskirikute armulauakäsitust. Ka selle tulemusena peaks valmima vastav teatmik. EMK-d esindab komisjonis pastor Priit Gregorios Tamm. KT

Tegime ära!

Tänavukevadised koristustalgud haarasid kaasa ka metodiste.

Tallinnas kogunes 5. mail kell kümme alanud koristuspäevale 15 inimest. Põhiliseks tööks oli killustiku laotamine hoovis asuvale parkimisplatsile, veel korrastati mänguväljakut ning rehitseti muru.

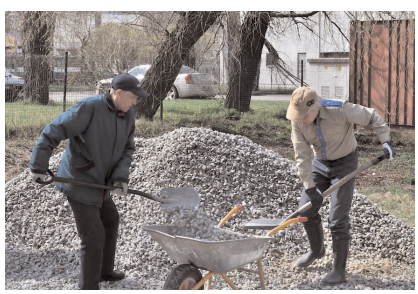

Fotod: JOEL AULIS

Tallinna koristustalgutel!

Pärnus tuli 28. aprillil talgutele ligi 30 inimest – paarkümmend koguduseliiget ja kümmekond rahvatantsijat, kes aasta tagasi olid osalenud ka koguduse jaanitulel. Koristati Agape kiriku ümbrust ja Männi parki. Pärnakad olid kultuuritundlikud ning registreerisid oma talgud ära ka "Teeme Ära" kodulehel.

28. aprillil korraldas traditsioonilise kevadise suurpuhastuse oma peagi kümneaastaseks saavas kirikus ja "metodistide paradiisiks" kutsutavas kirikuaias ka Tartu kogudus. Pastor Priit Gregorios Tamm: "Töid alustati palvega kirikus ja jätkati mõnusa vestluse ja osaduse saatel juba "objektil". Talgute eesmärk ei ole ju ainult praktiline, vaid ka vaimulik – see liidab koguduse liikmeid omavahel ja ka kirik kui koguduse kodu saab armsamaks, kui ollakse seal oma käed külge pannud." KT

Misjonitoimkond kutsub toetama Udmurdi misjonireisi

EMK misjonitoimkonna juhi Mark Nelsoni sõnul on meie Sakussaare ja Rakvere koguduse pastor Hans Lahi koos abikaasa Sirlyga andnud nõusoleku sõita suvel Udmurdimaale misjonireisile. Nende misjonireisi ja udmurdi koostööpartnerite Sašinite pere toetuseks saab teha annetusi EMK arveldusarvele 10052004731009 (selgitus: Udmurdi misjon).

Miks vajab Sašinite pere toetust? Mark Nelsoni sõnul on Maina Sašina udmurdi kristliku evangeelse rühma Inkrez asutaja ja juht, tema tütred Tatjana ja Olga aga on aidanud rajada kristlikku noorteansamblit Šumpoton ning olnud selle aktiivsed liikmed. Nad armastavad oma rahvast, keelt ja kultuuri ning oskavad seda siiralt ja rõõmsalt ühendada armastusega Jumala vastu, mis teeb nende teenimise eeskujuks kõigile soomeugri kristlastele.

Olga Sašina enne Šumpotoni järjekordset kontserti aitamas üht noormeest kodutöödes.

Mai alguses tabas Sašinite peret kohutav tragöödia. Olga kihlatu Dima oli abiks nende maja teise korruse ümberehitamisel, kui lagi kokku varises ja esimese korruse purustas. Noormees sai surma ja kogu maja muutus elamiskõlbmatuks. Olga kaotas kihlatu ja perekond jäi ilma kodust. Me ei saa küll kuidagi tagasi anda tragöödias kaotatud elu, kuid saame aidata Sašinite perel kodu uuesti üles ehitada.

Nende sündmuste taustal on eriline tunne lugeda Võru koguduse kodulehelt omakorda teadet, et 13. aprillil saabus nende kiriku ehituse toetuseks Udmurtiast 5000 Vene rubla suurune annetus.

EMK misjonitoimkond palub abi Hansu and Sirly misjonireisi toetamiseks ning meie udmurdi koostööpartnerite julgustamiseks sel raskel ajal. Lahide misjonireisi eelarvest on puudu veel 400 eurot. Annetustest, mis laekuvad üle selle summa, tahab misjonitoimkond toetada Sašinite kodu taastamist.

Täpsem info:
Mark Nelson;
mark@misjon.ee KT

Foto: MARK NELSON

Udmurdi evangelistlikud ansamblid Inkrez ja Šumpoton kristlikul festivalil handi tundras 2011. aasta augustis: Olga Sašina on vasakult kolmas, temast vasakul ema Maina ja õde Tanja.

Meie prioriteedid

Kui EMK aastakonverentsi teemaks 2012. aastal on valitud "Ustav ja arukas majapidaja" (toetudes Luuka 12:42), siis kirikuvalitsus arutas oma 11. mai istungil juba järgmise aasta plaane.

2013. aasta motoks otsustas kirikuvalitsus pakkuda "Jüngerluse ja seesmise uuenemise aasta" (vt ka "Eesti Metodisti Kiriku koguduste arenguperspektiivist", lk 12–13).

KT

Euroopa metodistide festival jääb ära

Kui möödunud aasta lõpul andsime ajakirjas teada kavandatavast kolmandast Euroopa metodistide festivalist Krakovis, siis 27. aprillil, kui Tampas peeti parasjagu ÜMK peakonverentsi, sai toimetus pressiteate festivali ärajäämise kohta.

Frankfurdi lähistel 26. aprillil koos olnud korralduskomisjon tõi festivali ärajätmise põhjusena esile loiu eelregistreerimise. Loodetud 500 eelregistreerinu asemel oli end aprilli lõpuks kirja pannud üksnes 250 osaleda soovijat, milles korraldajad nägid liiga suure eelarvedefitsiidi ohtu. Festivali äramajandamine eeldanuks vähemalt 850 osalejat ja korraldajad pidasid eelregistreerimistempot liiga aeglaseks, et soovitud huviliste arv võiks veel kokku tulla. Piiskop Christian Alstedi sõnul oli Põhja-Euroopast ja Baltikumist selleks ajaks osalemishuvi üles näidanud ligikaudu 70 inimest. Varasematel konverentsidel Potsdamis (2003) ja Bratislavas (2007) oli osalejaid üle 1000 ning mai alguseks eelregistreerinuid 600.

Tunnustades korralduskomisjoni tööd ja jäädes ettevaatlikuks huvi leiguse põhjuste määratlemisel, avaldas piiskop Alsted festivali ärajäämise puhul kahjutunnet. Ta rõhutas ka, et Euroopa Metodisti Nõukogul seisab eest tähtis ülesanne arutada, mida teha, et Euroopa 300 000 metodisti senisest tihedamalt liita.

KT

Rootsis on uus algus tehtud

Aprillis peetud peakonverents kinnitas Rootsi ÜMK taotluse uue kiriku moodustamiseks koos Rootsi misjonikiriku ja Rootsi baptistiliiduga. Uus moodustatud kirik jätkab ÜMK afilieerunud kirikuna.

Mai lõpus pidas uus kirik – Ühine Tulevik – oma esimest konverentsi. Kiriku juhiks valitud metodisti juurtega Lasse Svensson ning tema abid Olle Alkholm ja Sofia Camnerin õnnistati ametisse konverentsi lõputeenistusel 20. mail. Samal teenistusel ordineeriti ka hulk diakoneid ja pastoreid.

KT

Foto: BOPPE PERHAMN

Kiriku juhiks valitud metodisti juurtega Lasse Svensson ning tema abid Sofia Camnerin ja Olle Alkholm (misjonikirikust).

KIRIKUVALITSUS ÕNNITLEB!

Hans Lahi 14. juuni 55

Laulatused Tartu koguduses

19. mail laulatas pastor Priit Gregorios Tamm Tartu koguduse liikmed **Kerli Kikkatalo** ja **Andres Viljaste**.

26. mail laulatasid pastorid Priit Gregorios Tamm ja Leho Paldre (Tartu Kolgata Baptistikogudus) EELK Hageri kirikus Tartu koguduse juhatuse esimehe **Jaak Ristioja** ja **Mai Saame** (Tartu Kolgata Baptistikogudus).

Kogudus õnnitleb abiellunuid!

Tallinna kogudus õnnitleb!

Tarmo Lilleoja	- 3. aprill	55
Edgar Pihlakas	- 6. mai	80
Arved Mägila	- 8. mai	60
Hilda Rauk	- 17. mai	90
Virgine Uusmäe	- 17. mai	85
Aime Saar	- 9. juuni	50
Heino Ots	- 14. juuni	85
Õie Puidet	- 19. juuni	80

Kevadleeri lõpetas suur leerikursus

Foto: Koduteel

Tallinna kogudusele tegi suurt rõõmu tänavune kevadleer.

Nelipühal, 27. mail lõpetasid leeri koguduse liikmed Mihkel Rehepapp, Mart Hendrik Vaiknurme, Maria Kristiina Ventsel ja Karl Martin Ventsel, samuti lõpetasid leeri ja ühtlasi õnnistati koguduse eesti osaduse liikmeteks Anita Kõlu, Mauri Sööt, Tarvo Treial, Carl Andreas Mägila, Julia Alexandra Krohn, Emily Krohn, Eliisabet Hollman, Hanna Hollman, Mirje Tombak, Reivo Tombak ja Johanna-Maarja Looris. Carl Andreas Mägila, Anita Kõlu, Mauri Sööt ja Tarvo Treial olid ristitud 23. mail.

Vene osadusse õnnistati samal pühapäeval Lidia Tsvetkova, Nadežda Štšerbak ja Svetlana Afanasjeva.

Pärast jumalateenistust tähistas kogudus piduliku osadussöömaajaga ühtaegu nii leeripüha kui ka pühapäevakooli lõpetamist (vt pilti esikaanel).

KT

Üks PEREKOND

17.–21. märtsil peeti Lõuna-Eestis Nuutsakul järjekordset Eesti Metodisti Kiriku noorte kevadlaagrit, mis kandis nime "Ah, mis mina!" ja kus läbivad teemad olid enesehinnang, motivatsioon ja sisemine tervenemine.

Foto: JOEL AULIS

Noortel on ees Jumala prillid maailma ja elu vaatamiseks. :)

Laagrist käis läbi üle 50 inimese. Noori tuli kohale Eesti eri otstest – Saaremaalt, Võrust, Pärnust, Tallinnast, Viitkalt. Hoolimata erinevatest elukohtadest tunnevad metodisti noored minu arvates end alati ühe perekonnana. Minul on küll kindel teadmine, et nii mitmeski külas/linnas on mind alati ees ootamas õed-vennad Kristuses.

Noortele anti võimalus ise teenistusi läbi viia ning ülistust juhtida. Jutlustajateks olid seekord nii meie oma noortetoimkonna liikmed (Lemme Aulis, Joel Aulis, Marjana Luist, Livia Telles, Merlin Metsla) kui ka Viitka koguduse pastor Tea Land. Peale teenistuste olid laagris ka superhead söögid, Wesley-grupid, mängud, filmiöö unetutele, natuke teatrit, saun ja rohkelt mõnusalt koosveedetud aega!

Mulle anti võimalus laagris kaasa aidata nii ülistustiimis kui ka Wesley-grupi juhina ning videokaamera abil laagrimälestusi jäädvustades. Niimoodi mitmes kohas kaasa teenides leidsin uusi tegevusi, mida mulle väga meeldib teha. Arvan, et selliseid avastusi tegi ka mõni teine noor.

Minu jaoks oli laagri teema väga oluline, kuna aastaid tagasi oli mul raske mõista, et me kõik oleme imelised Jumala loomingud ning meile KÕIGILE on Ta kinkinud nii palju ande, millega saame teisi teenida ning palju korda saata. Laagris räägiti palju õigetest prillidest, mille peaksime ette panema, et nii ennast kui ka teisi õigesti näeksime. Peaksime ruttu eest ära viskama ego-, viha-, kibestumise-, enesehaletsuse-, põlguse- ning kõik teised sellelaadsed prillid. Selle asemel peaksime palvetama, et Jumal kingiks meile armastuse-, rõõmu-, tänulikkuse- ning kaastundeprillid. Mõistsin seda kõike just tänu metafooridele ja näidetele.

Jagasime laagrilised 5–7-liikmelistesse Wesley-gruppidesse. Aeg Wesley-grupis oli kasulik ja ülesehitav, kuna enamik inimesi avavad end just siis, kui seda saab teha väiksemas ringis. Teiste mõtete kuulamine ning teemade üheskoos läbiarutamine andis kõigest laiema ülevaate. Saime üksteisele toeks olla ning üksteise eest palvetada.

Minu arvates on metodisti noortelaagrid väga olulised, sest see on aeg, mil saame üle Eesti noortega kokku kasvada ning õppida koos Jumalat rohkem usaldama ning Tema häält oma elus kuulama. Mitmete noorte elu pöördepunktiks on olnud just need laagrid. See on võimas tunnistus nii meile kristlastena kui ka neile, kes pole veel rõõmusõnumit kuulnud.

Minu jaoks on väga eriline ja oluline olnud just eestpalveaeg. Laagrid jäävad alati pikaks ajaks meelde kui kvaliteetaeg sõprade ja Jumalaga!

JOHANNA-MAARJA LOORIS (20)

Foto: erakogu

Noored tunnistavad

Alati on võimalik

Olen sündinud kristlikus perekonnas ja käinud väiksena ka pühapäevakoolis. Kuid noorukieas jäin Jumalast eemale, sest perre sündisid väike õde ja vend ning pühapäeva hommikuti kirikusse enam ei jõudnud. Kahjuks oli see täpselt selline vanus, kus noored hakkavad pidudel käima ja mõnuaineid tarbima. Sama juhtus ka minuga põhikooli lõpuklassides ning ma ei piirdunud ainult tubaka ja alkoholiga. Gümnaasiumis sattusin ühte klassi igapäevaste kanepisuitsetajatega ja läksin vooluga kaasa. Ei läinud palju aega mööda, kui proovisin amfetamiini, millest jäin väga kiiresti tugevasse sõltuvusse. See lihtsalt imes endasse ja lagundas mu elu. Kool, pere ja sõbrad – kõik jooksis ummikusse.

Hakkasime vanematega uuesti kirikus käima, kuna nad ei talunud enam minu valetamisi ja hilisöiseid saabumisi. Ka sinna ma tihtipeale ei jõudnud, sest pühapäeva hommikuti tuli eelneva õhtu pohmakat välja magada.

Ükskord kutsuti mind noortelaagrisse. Olin varasemalt kahes noortelaagris käinud ja sellised üritused olid mulle alati meeldinud. 2011. aasta noorte kevadlaager oli pöördepunktiks minu elus. Üks hommikupalvus selles laagris pani mõtlema. See põhines kirjakohal kirjast filiplastele (3:13): “Ma unustan kõik, mis on taga, ja sirutun eesoleva poole.” Kui ma enne olin arvanud, et olen omadega juba nii põhjas, et lootust välja pääseda pole, siis see kirjakoht andis mulle jõudu. Tundsin, et võin pääseda, ja läksin elus esimest korda eestpalvele. Pärast seda olen suutnud olla täiesti puhas. Laagri eelviimasest õhtust kuni tänaseni pole ma pruukinud tilkagi alkoholi ning ei grammigi tubakat, kanepit ega amfetamiini.

Jumal päästis ja tõmbas mind sellest august välja. Ja veelgi enam, Ta juhtis mind kokku minu praeguse kihlatu ja tulevase abikaasa Eliisabetiga, kes on olnud mulle abiks ja toeks kogu aeg. Mu suhted vanematega paranesid ja pärast aastatepikkust valetamist olen võitnud tagasi nende usalduse. Ka kooliga on kõik korras. Kui varem võis kahtluse alla seada minu gümnaasiumilõpetamise, siis praeguse seisuga tulevad tunnistusele kõik head hinded. See, mida Jumal minu elus tegi, on imeline.

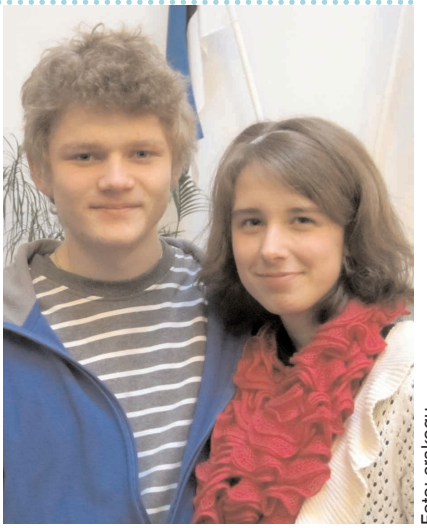

Foto: erakogu

Mihkel Rehepapp ja Eliisabet Hollman.

Mida ma öelda tahan, on see, et lootusetut olukorda pole olemas ning alati on võimalik oma patud andeks paluda ja käia edasi koos Jumalaga.

Meil on palju noori, kes ei ole leidnud veel teed Jumala juurde. Parim viis sellele kaasa aitamiseks on kutsuda nad noortelaagrisse. Minu arvates on see väga hea võimalus lasta neil tunda rahu ja soojust, mida meie Looja pakub. Ka kristlastele on need laagrid heaks värskenduseks usuelus, aidates mitmeks päevaks argipäevaelust eemale saada ja puhata. Olen isiklikult väga tänulik neile, kes on noortelaagrite toimumisele kaasa aidanud finantsiliselt, nõuga ja ka palvega.

MIHKEL REHEPAPP (19)

Metonoorte suvelaager

27. juunist 1. juulini

Saaremaal Vanamõisas

teemal

“Sa pole 1-i!”

Osalustasu eelregistreerimisega 17. juunini

- telgis ööbimisega 17 eurot,

- sees ööbimisega 25 eurot.

Pärast seda vastavalt 22 ja 30 eurot.

Lisainfo: **metonoored.wordpress.com**

Eesti Metodisti Kiriku koguduste arenguperspektiivist

О перспективе развития общин Эстонской Методистской Церкви

Piiskopi kabinet kasutab oma strateegilises töös kohalike koguduste arendamisel neljavärviskaalat, mida tutvustatakse ka EMK 2012. aasta aastakonverentsil.

Кабинет использует 4 различных цвета в своей стратегической работе по развитию поместных общин. Материал будет представлен на Годовой конференции 2012 года.

PUNASED ehk HEITLEVAD KOGUDUSED

Vaimulik töö
- Osavõtt ja liikmeskond vähenevad
- Ei ulatuta välja ümbritseva kogukonnani
- Laste- ja noortetöö piiratud
- Võib-olla esineb lisateenistusharusid

Majanduslik olukord
- Kogudused on kaugel sellest, et muutuda isemajandavaks palkade ja programmi rahastamise osas
- Sõltuvad toetustest kõikides valdkondades
- Pastor töötab osalise ajaga

Võimalus
- Areneda kollaseks koguduseks
  - Keskenduda misjonile ja väikegruppide tööle
  - Suurendada andmist, õpetust kümnisest ja teenimist oma rahaga

Красные – борющиеся общины

Духовная работа
- Посещаемость и членство уменьшается
- Не достигают окружающее общество
- Детская и молодёжная работа ограничены
- Могут быть представлены дополнительные ветви служения

Экономическое положение
- Общины далеки от того, чтобы перейти на хозрасчёт в части зарплат и финансирования программ
- Зависят от поддержки во всех областях
- Пастор работает неполный рабочий день

Возможности
- Развиться и стать жёлтой общиной
  - Сконцентрироваться на миссии и работе малых групп
  - Увеличить даяния, учение о десятине и служение своими финансами

KOLLASED ehk STABIILSED KOGUDUSED

Vaimulik töö
- Osavõtt ja liikmeskond stabiilsed
- Vähene misjon ümbritsevas kogukonnas
- Laste- ja/või noortetöö
- Mõned väikegrupid
- Üks-kaks lisateenistusharu
- Kasutatakse ilmikjuhte

Majanduslik olukord
- Kogudused töötavad selles suunas, et muutuda isemajandavaks palkade osas ja vaimulikus teenimises
- Sõltuvad toetustest kõikides valdkondades
- Pastor töötab osalise ajaga

Võimalus
- Areneda roheliseks koguduseks
  - Keskenduda misjonitöö tugevdamisele, ülistusele, väikegruppide tööle ja juhtimise arendamisele
  - Majandusliku olukorra tugevdamine eesmärgiga muutuda isemajandavaks palkade ja vaimuliku töö osas

Жёлтые – стабильные общины

Духовная работа
- Посещаемость и членство стабильны
- Незначительная миссия в окружающем обществе
- Детская и/или молодёжная работа
- Несколько малых групп
- Одна-две дополнительных ветви служения
- Используются лидеры-прихожане

Экономическое положение
- Общины работают в том направлении, чтобы перейти на хозрасчёт в части зарплат и духовного служения
- Зависят от поддержки во всех областях
- Пастор работает неполный рабочий день

Возможности
- Развиться и стать зелёной общиной
  - Сконцентрироваться на укреплении миссионерской работы, на прославлении, работе малых групп и развитии лидерства
  - Укрепить экономическое положения с целью перехода на хозрасчёт в части зарплат и духовной работы

ROHELISED ehk ARENEVAD KOGUDUSED

Vaimulik töö
- Osavõtt ja liikmeskond kasvavad
- Misjon ümbritsevas kogukonnas
- Hea laste- ja noortetöö
- Väikegruppide töö
- Mitmed teenistusharud eri sihtgruppidele
- Kasutatakse ilmikjuhte

Majanduslik olukord
- Kogudused on isemajandavad palkade osas ja vaimulikus teenimises, kuid sõltuvad toetustest hoonete osas
- Pastor või pastorid töötavad täisajaga
- Võidakse toetada eriprogramme

Võimalus
- Areneda siniseks koguduseks
  - Arendada edasi vaimulikku teenistust
  - Teha ettevalmistusi selleks, et teenida suuremat kogudust
  - Tugevdada majanduslikku olukorda, eelkõige eesmärgiga majandada ära ka kiriku hooned

Зелёные – развивающиеся общины

Духовная работа
- Посещаемость и членство растут
- Миссия в окружающем обществе
- Хорошая детская и молодёжная работа
- Работа малых групп
- Много ветвей служения различным целевым группам
- Используются лидеры-прихожане

Экономическое положение
- Общины на хозрасчёте в части зарплат и духовного служения, но зависят от поддержки в части зданий
- Пастор или пасторы работают полный рабочий день
- Есть возможность поддерживать специальные программы

Возможности
- Развиться и стать синей общиной
  - Развивать дальше духовное служение
  - Делать подготовку к тому, чтобы служить большей общине
  - Укрепить экономическое положение с целью вести хозяйство также и в церковных зданиях

SINISED ehk TUGEVAD, EESKUJUKS OLEVAD KOGUDUSED

Vaimulik töö
- Osavõtt ja liikmeskond kasvavad märkimisväärselt
- Misjon ümbritsevas kogukonnas
- Hea laste- ja noortetöö
- Väikegruppide töö
- Mitmed teenistusharud eri sihtgruppidele
- Kasutatakse tugevaid ilmikjuhte

Majanduslik olukord
- Kogudused on isemajandavad palkade osas ja vaimulikus teenimises ning võtavad olulise osa vastutusest hoonete osas samuti enda kanda
- Pastor või pastorid töötavad täisajaga
- Võidakse toetada eriprogramme

Suurema koguduse teenimine
- Teeb vähemalt ühte järgnevast
  - On õpetav kogudus – korraldab seminare ja kutsub meeskondi osalema ja õppima
  - Võtab juhtiva vastutuse väiksema heitleva koguduse eest oma piirkonnas
  - Rajab uusi kogudusi – saadab välja meeskondi

Синие – общины, являющиеся сильными примерами для других

Духовная работа
- Посещаемость и членство растут значительно
- Миссия в окружающем обществе
- Хорошая детская и молодёжная работа
- Работа малых групп
- Много ветвей служения различным целевым группам
- Используются сильные лидеры-прихожане

Экономическое положение
- Общины на хозрасчёте в части зарплат и духовного служения, а также несут значительную долю ответственности за здания
- Пастор или пасторы работают полный рабочий день
- Есть возможность поддерживать специальные программы

Служение большей общине
- Делает по меньшей мере одно из нижеперечисленного:
  - Является обучающей общиной – проводит семинары и приглашает команду участвовать и учиться
  - Берёт руководящую ответственность за меньшую борющуюся общину в своем регионе
  - Создаёт новые общины – посылает команды

Fotod: TAAVI HOLLMAN ja MEELI TANKLER

PEAKONVERENTS

Peakonverentsi suure saali üldvaade.

Koos kogu maailmast

MEELI TANKLER

ÜMK peakonverentsil Tampas 24. aprillist 4. maini 2012.

Fotod: MEELI TANKLER

Konverentsilinn Tampa ja selle suured mustad pelikanid.

Ligi 350 000 elanikuga Tampa linn asub Mehhiko lahe ääres Florida osariigi läänerannikul. Aastal 1824 asutati siia, valdavalt seminoli indiaanlastega asustatud alale, sõjaline eelpost, mille ümber hakkas pikkamööda kujunema "valgete inimeste" linn. 1846. aastal asutasid metodistid sellesse arenevasse linna esimese kristliku kiriku. Järgmistel aastakümnetel avastati lähikonnas fosforiidivarud, ehitati maismaaühenduse edendamiseks raudtee ja rajati sigaritööstus, mis tootis "ehtsaid Havanna sigareid". Tampa lahe sadam on Kuubale kõige lähem süvaveesadam ja kauba- ning kultuurivahetus Kuubaga oli seega suhteliselt mugav. Sealtpeale arenes linn kiiresti ja oli 20. sajandi alguseks muutunud kaalukaks tööstuslinnaks. Edukas tööstus meelitas lisaks kuubalastele kohale ka hulgaliselt itaalia ja juudi immigrante, kes asusid tööle sigarivabrikutesse ja rajasid ühtlasi linnaossa poed, restoranid ja pangad. Ajaloolisse Ybori linnaossa, mille rajamise algatas jõukas sigaritööstur Vincente Martinez Ybor 19. sajandi lõpul, sõidab vanaaegne kolisev tramm Tampa kesklinnast 10 minutiga. Tänavasildid on seal hispaania keeles ning ehitusstiil valdavalt ladinapärane. Nii on see piirkond siiamaani nostalgiliseks mälestusmärgiks kunagisest sigaritööstuse õitseajast.

Linn asub neeme tipus ja on kahelt poolt ümbritsetud veega – ühes küljes on Vana Tampa laht ja teises küljes Hillsborough' laht, mis kokku saades moodustavad Tampa lahe. Läbi linna voolab Hillsborough' lahte ka Hillsborough' jõgi. Lahtedes elavad julged delfiinid, kes ei karda oma akrobaatilisi trikke päris linnaelanike silme all teha. Suured mustad pelikanid on sillapostide otsas istudes üsna koleda välimusega, aga kui nad siis oma majesteetlikud kahe ja poole meetrise siruulatusega tiivad laiali lükkavad ja vee kohale suunduvad, jätavad nad tõeliselt võimsa mulje.

Selline on linn, kuhu 952 ametlikku delegaati, mitusada asendusdelegaati ja lisaks veel paar tuhat külalist üle kogu maailma aprilli lõpus Ühinenud Metodisti Kiriku peakonverentsile kogunesid. Peakonverents on ÜMK kõrgeim seadusandlik organ, mis tuleb kokku iga nelja aasta tagant.

Harjutamise päevad

Rahvusvahelistele ehk siis väljastpoolt USA-d tulnud delegaatidele, kes moodustasid 39 protsenti delegaatide arvust, algas konverents juba kaks päeva enne selle ametlikku algust. Pühapäev, 22. aprill oli meie esimene tööpäev. Pärast mitmesuguse asjaliku info jagamist jõudis kätte tõeliselt huvitav osa: me sõna otseses mõttes mängisime gruppides läbi kogu seadusandlike komisjonide tööprotsessi, rakendades kõiki vastavaid reegleid ja pidades stiilipuhtaid kõnesid jäätise ametlikuks magustoiduks kuulutamise poolt ja vastu ning muutes ja parandades seda ettepanekut puudutava otsuse sõnastust. Pingevaba temaatika võimaldas tõepoolest keskenduda protsessile endale ja sellest oli kindlasti abi, eriti neile delegaatidele, kes tõlkide abi kasutasid. Konverentsi ametlik tõlge toimus suahiili, portugali, prantsuse, vene ja saksa keelde.

Võrkude juures

Päriselt algas konverents teisipäeva, 24. aprilli pealelõunal piduliku avajumalateenistusega. Kõiki konverentsi jumalateenistusi ja palvusi juhatas professionaalne jumalateenistuste juhataja Marcia McFee, kes oli oma meeskonnaga jumalateenistused väga detailselt ja loominguliselt ette valmistanud – kasutati rohkesti visuaalset meediat ning mere ja veega seonduvaid sümboleid. Spetsiaalselt konverentsi jaoks kirjutatud laul, mida igal hommikul ja õhtul koos laulsime, ütles umbes nii:

Saame kokku lainepiiril –
kuula kutset Jumalalt:
järgi mind, järgi mind, järgi mind
teel, mis viib igavikku sind –
Jumal valitseb seal omas aus …

Avajumalateenistuse avasid indiaanlased, kasutades nende kultuurile omast ruumi õnnistamise tava. Jutluse pidas piiskoppide nõukogu senine esimees Larry M Goodpaster, keskendudes Jeesuse kutsele laiemas mõttes ja ühtlasi tuletades meelde esimeste jüngrite kutsumist nende võrkude juurest. Ta võrdles peakonverentsi kokku tulemist kalurite argise tegevusega, kes peavad aegajalt ette võtma oma võrkude puhastamise ja parandamise tüütu töö. "Oleme kogunenud siia Tampa lahe äärde, et parandada ja puhastada neid võrke, mida me tunneme Ühinenud Metodismi nime all…"

Esimene töönädal

Pärast õhtusöögipausi kogunesime juba töiste asjade juurde, millest üks esimesi oli konverentsi töökorralduse reeglite kinnitamine. See võttis paraku oluliselt rohkem aega, kui selleks arvestatud oli, seega lõpetasime päeva ilma selguseta reeglite osas ja pidime uuel hommikul (kolmapäeval) pärast piiskoppide, ilmikute ja noorte pidulikke avapöördumisi konverentsi poole taas reeglite teemaga jätkama. Viivituse tõttu läks ühtlasi sassi kogu kolmapäevane päevakava ja seadusandlikud komisjonid pidid kiirustades oma juhid ära valima, et jääks veel piisavalt aega neid järgmise päeva hommikul algavateks töökoosolekuteks ette valmistada. Ühtlasi lühendati oluliselt pealelõunasse planeeritud erilist osa – niinimetatud "pühasid kõnelusi" (*holy conferencing*) väikestes gruppides. Nende kõneluste mõtteks oli lihtsalt ja inimlikult vestelda selliste kaalukate ja pingettekitavate teemade üle nagu metodistlik identiteet ja inimese seksuaalsus. Kavatsus oli küll hea, aga ajalise surve tõttu tekkis mitmesuguseid pingeid ja paraku ka rahulolematust.

Põhjamaade ja Baltikumi delegaadid 2012. aasta peakonverentsil.

Põhjamaade ja Baltikumi 12 delegaati peakonverentsil

Taani	Jørgen Thaarup Emilie Just Petersen
Eesti	Taavi Hollman Meeli Tankler
Soome,	Soomekeelne konverents Jan-Markus Jeromaa Iris Rajamaa
Soome,	Rootsikeelne konverents Björn Elfving Andreas Elfving
Norra	Øyvind Helliesen Audun Westad
Rootsi	Håkan Englund Elisabeth Englund

Tegelikult oli aga kolmapäeva hommiku kõige kaalukamaks osaks teoloogiline ettekanne, mis oli mõeldud alust seadma kogu konverentsi meelsusele ja tööle. Selle pidas piiskop Peter D Weaver. Ta seadis konverentsist osavõtjate ette ülestõusnud Kristuse, kes kutsub meid kõiki "ülestõusmise inimestena" tooma sellesse maailma ülestõusmise murrangulist muutust. Weaver keskendus küsimustele, kes me oleme, mida teeme ja kuidas seda teeme – ehk siis Ühinenud Metodisti Kiriku identiteedi, missiooni ja kirikuna toimimise teemadele. "Ülestõusmine defineerib selle, kes me oleme. Lunastustöö on juba toimunud, aga maailma muutmise töö on alles algusjärgus. Meie oleme kutsutud selles osalema," ütles Weaver. Ta lõpetas oma ettekande üleskutsega ühineda Wesley klassikalise lepingu uuendamise palvega, millele järgnes veel alljärgnev palve konverentsi pärast:

Ülestõusmise murrangu Jumal, see peakonverents pole mitte meie oma, vaid sinu oma. Ainult sinu tahe on määrav. Vii meid kokku nendega, kellega sina tahad meid sellel päeval kokku viia. Aseta meid oma töösse, lase meil osa saada sinu valust. Lase meil välja minna sinu nimel või teelt kõrvale hoida sinu nimel, kogeda sinu nimel edu või sinu nimel lüüasaamist. Luba meid olla täidetud usuga ja olla tühjendatud hirmust. Lase sündida kõik, mida me loodame või mitte midagi sellest, mida me loodame. Me anname kogu südamest kõik sinule üle, sinu rõõmuks ja sinu eesmärkide täitumiseks. Sel hetkel ja igal hetkel, suur ja armuline Jumal, loov Looja, ülim Päästja ja alalhoidev Vaim, sina oled meie Jumal ja meie oleme sinu rahvas. Nii see olgu. Ja vallandagu see ülestõusmisaja leping, mille me oleme teinud Tampas, taevase Halleluuja.

EMK delegaadid peakonverentsi suures saalis.

Peakonverentsi jumalateenistused olid väga detailselt ja loominguliselt ette valmistatud – kasutati rohkesti mere ja veega seonduvaid sümboleid.

Neljapäev algas juba tõsise töö tähe all seadusandlikes komisjonides, mida oli kokku 13. Iga komisjon sai oma portsjoni konverentsile esitatud ettepanekutest (kokku oli neid üle 1200) ja pidi need läbi töötama, et otsustada, millised neist vajavad kogu kvoorumi tähelepanu ja põhjalikumat diskussiooni ning milliste puhul võib anda suhteliselt üksmeelse negatiivse või positiivse soovituse juba komisjoni tasandil. Nende soovituste alusel langetati siis otsus, kas ettepanek läheb suurde saali eraldi arutlusele ning päevakorraga tegelev komisjon seadis omakorda kõik suure saali teemad prioriteetide alusel järjekorda. Töö komisjonides kestis nädala lõpuni, kuni laupäeva õhtul kell 21.30 tuli konverentsi kodukorra kohaselt töö lõpetada ja kõik, mis oli jäänud komisjonis läbi arutamata, kandus automaatselt üle suure saali päevakorda järgmiseks nädalaks.

Reede õhtul toimus konverentsi raames eriline lepitusteenistus, kus USA Ühinenud Metodisti Kirik ametlikult sirutas lepituskäe Ameerika indiaanlastele ja palus neilt andestust ebakristliku toimimise pärast minevikupäevadel, mil indiaanlaste suhtes hoolimatute vallutajatena käituti.

Hingamispäev

Pühapäev oli konverentsitöös hingamispäev, oli võimalus külastada mitmeid kirikuid või lihtsalt iseenda

jaoks aega võtta. Meie superintendent Taavi Hollman oli kutsutud jutlustama lähedal asuvasse Hyde Parki Ühinenud Metodisti Kirikusse kolmele üksteisele järgnevale jumalateenistusele ja info tema jutlustamise kohta oli uhkesti ühes reas nende piiskoppidega, kes mujal piirkonna kirikutes jutlustasid. Mitmed meie head sõbrad, nagu Eddie ja Mary Nell Fox, Randy Frye, piiskop Christian Alsted jt, olid teda kuulamas ja jutlus võeti hästi vastu.

Pühapäeva õhtul tähistati suure saali kogunemisel ühekorraga paljusid erinevaid asju: 40 aasta möödumist Naiste Rolli ja Õiguste Komisjoni (*General Commission of the Status and Role of Women*) moodustamisest ÜMK-s, 100 aastat naisskautide tegevust USA-s, 20 aastat Shalomi kogukondade liikumise alustamisest jne. Anti ka ülevaade tervest reast konkreetselt USA Ühinenud Metodisti Kirikus toimivatest etniliste gruppide ja keelerühmade toetusprojektidest. Kuna kõik asjaosalised olid põhjalikult ette valmistunud oma tegevusest ülevaadet andma, venis õhtu äärmiselt pikaks ja suur hulk delegaate ning külalisi lahkus saalist enne programmi lõppu – nii jäi õhtu lõpus kokku pandud annetus ilmselt kesisemaks kui korraldajad seda soovinuks.

Teine töönädal

Esmaspäevast algasid taas suure saali istungid. Üheks olulisemaks teemaks neil istungitel oli kiriku juhtimisstruktuuri muutmine, mille kohta oli konverentsile pakutud välja kaks hoolega läbimõeldud ja ette valmistatud varianti. Paraku ei saanud kumbki neist eelmise nädala seadusandlikus komisjonis piisavat toetust ja seetõttu sündis kohapeal nn kolmas plaan, mis trükiti ära ka teisipäevases Daily Christian Advocate'is, et kõik delegaadid saaksid sellega tutvuda (72 lehekülge). Peale pikki arutlusi ja parandusettepanekuid, millest osa läks läbi ja osa mitte, võeti see veidi kiirustamisi tehtud "kolmas plaan" suhteliselt väikese häälteenamusega kolmapäeva õhtupoolikul vastu. Kõigi ehmatuseks tuli aga konverentsi viimasel

õhtul kella 16:30 paiku teade, et äsja heaks kiidetud ÜMK juhtimisstruktuuri muudatusettepanek on vastuolus kirikukorraga.

Pärast seda ehmatavat teadet astus üles lohutava kõnega piiskop Larry M Goodpaster, kelle sõnum oli: "Jumal on alati leidnud tee." Konverents oli aga selle uudise tõttu sunnitud jätkama tööd veel pika hilisõhtuse istungiga kuni kella 11-ni, sest tuli muuta mitmeid juba uut struktuuri silmas pidades tehtud otsuseid, kaasa arvatud eelarvet. Seega jäi järgmiseks neljaks aastaks ikkagi paika ÜMK senine juhtimisstruktuur, seda küll vähendatud isikkoosseisu ja 10 protsenti väiksema eelarvega.

Emotsionaalne teema

Teine emotsioone tekitav temaatika oli, nagu mitmetel eelmistel konverentsidelgi, homoseksuaalsuse küsimus. Hoolimata mitmetest demonstratsioonidest delegaatide tööala ümber ja viimaks ka lausa selle sees, nii et üks istung tuli katkestada, ning emotsionaalsetest sõnavõttudest muutuse vajalikkusest, säilitati konverentsi enamiku toetusel kiriku senine seisukoht, ja seda nii samasooliste abielu küsimuses kui ka praktiseerivate homoseksuaalide ordinatsiooniküsimustes. Seega kinnitas ÜMK taas, et homoseksuaalsus on vastuolus kristliku õpetusega ja et praktiseerivaid homoseksuaale vaimulikeks ei ordineerita ning et abielu on mehe ja naise vaheline liit.

Pikad päevad, tuhanded leheküljed materjale

Päevad olid pikad, kuigi lõuna- ja õhtusöögipausid andsid mõningast hingamisruumi. Meie Põhjamaade ja Baltikumi 12-liikmeline delegatsioon istus igal hommikul koos piiskop Christian Alstediga ühiselt hommikust sööma kell 6.30, et jagada omavahel infot ja arutleda oluliste päevateemade üle. Järgmisel korral on see delegatsioon ilmselt juba pisut teistsugune, sest kuna peakonverents kinnitas Rootsi ÜMK taotluse uue kiriku moodustamiseks koos Rootsi misjonikiriku ja Rootsi baptistiliiduga, mis jätkab ÜMK afilieerunud kirikuna, saab see uus kirik saata konverentsile vaid hääleõiguseta delegaadid.

Eesti Metodisti Kiriku delegaadid Meeli Tankler ja Taavi Hollman koos piiskop Christian Alstediga Tampas.

Kell 8 algas tööpäev, mis kestis eelpool nimetatud pausidega kuni kella poole kümneni õhtul. Igal õhtul pidi delegatsiooni juht esitama ka aruande kõigi liikmete kohaloleku kohta.

Igal hommikul ootas meid töölaual värske ajakiri Daily Christian Advocate, mis andis ülevaate eelmise päeva teemadest, sõnavõttudest ja konverentsil toimunust ning sisaldas seaduseelnõude muutusi jms. Kümne päeva peale kokku kogunes seda informatsiooni 2682 lehekülge. Hommikul, kui läksime hotellist konverentsikeskusse, jagasid eri huvigruppide esindajad ukse ees infovoldikuid ja eri mahus ajalehti. Nii et lugemismaterjalist puudu ei tulnud – sest juba enne konverentsi olime ju pidanud läbi töötama kaks väga paksu raamatut kõigi nende enam kui 1200 muudatus- ja täiendusettepanekuga kirikukorra täiendamiseks.

Saksamaa ÜMK piiskop Rosemarie Wenner, kes valiti uueks Piiskoppide nõukogu presidendiks, saatis reede hilisõhtul kell 23.30 delegaadid koduteele, julgustades neid Kristuse sõnadega: "Ärge kartke! Mina olen teiega, järgige mind!" Tema üleskutse oli minna tagasi oma kodukogudustesse uuenenud jõu ja julgusega ning selge eesmärgiga teha jüngriteks kõik rahvad.

2012. aasta peakonverentsil valitsemisvaldkonnaga tegelenud seadusandlik komisjon (*The Superintendency Legislative Committee*), mille töös osales ka EMK superintendent Taavi Hollman. Meie teine delegaat, EMK TS-i rektor Meeli Tankler töötas peakonverentsil kõrghariduse temaatikaga tegelevas komisjonis.

Tallinna Metodisti Kiriku ORELIFOND

Orelikontsertide kaja

Kevadhooaeg on andnud orelisõpradele taas kaks omanäolist orelikontserti.

15. aprillil ...

... viis Tiia Tenno kuulajad ülestõusmispühadejärgsesse rõõmsasse meeleollu Bachi-aegse helilooja Johann Gottfried Waltheri "Concertoga". Ajaliselt sobivas järjekorras esitas laulja Ludmilla Kõrts seejärel Georg Friedrich Händeli tuntud "Largo" oratooriumist "Xerxes". Laulja hästi valitsetud ooperihäälele kaasnes organisti sumedamates toonides saade, mis pani kõrvu kikitama isikupärase registrivalikuga vahemängus. Organisti ja laulja koostöö oli teineteist arvestav ja sobival viisil esiletõstev, mille parim näide oli Camille Saint-Saënsi "Ave Maria". Orel ei katnud lauljat isegi madalamas registris.

Georges Bizet' "Agnus Dei" andis kummalegi esinejale võimaluse esile tuua omad "orkestraalsed värvid". Andrew Lloyd Weberi "Pie Jesut" oleme enamasti kuulnud õrna soprani või hapra poisihääle esituses, seekord siis mahlakas küpsuses.

Organisti esituse tõmbenumbriks kujunes Samuel Scheidti (1587–1654) "Echo ad manuale duplex forte et lente't" oma pideva virvendamisega kahe manuaali vahel. Võib kujutleda, kuidas helilooja omal ajal lustis muusikalisi lauseid, sõnu, suisa häälikuid leiutades ja neile värve välja võludes. Tolleaegses koorimuusikas oli selline "kajamäng" üsna levinud võte. Tiia Tenno oskas meiegi orelist teravmeelsed kõlakujundid üles leida.

Johann Sebastian Bachi "Toccata ja fuuga d-moll" kõlas sel kontserdihooajal juba mitmendat korda. Tiia Tenno esitus oli enesekindel, rühikas, julges tempos ja julgetes toonides; pedaalimängus sama osav kui veiklemises eri manuaalide vahel. Võimsas retsiteerimises oodanuks avaramat hingamisaja andmist, kuigi – mida sa meie kirikuruumis pikalt pidurdad, kui võlvid vastu ei kaja!

"Londoni Bachi" – vana Bachi noorima poja Johann Christian Bachi "Sonaat C-duur" tundus värvikam ja mitmeplaanilisem kui lõpuloona esitatud inglise helilooja Percy Fletcheri (1879–1932) "Festival Toccata"; aga kui pidu, siis pidu, ja trompetisignaalidega võib üks ilus kevadpäev kirikusaalis lõppeda küll.

11. mail ...

... mängis orelil Ungari organist Balazs Szabó. Kontsert toimus rahvusvahelise konverentsi raames, mille teemaks oli "21. sajandi esimese kümnendi panused Kesk- ja Ida-Euroopa pilliehituse ja kirikumuusika uurimisse". Guido Schumacheri uut orelit tulid uudistama konverentsi külalised – lugupeetud muusikud, muusikateadlased, orelimeistrid ja restaureerijad Baltimaadest, Poolast, Rootsist ja Saksamaalt.

Sissejuhatavad sõnad laususid konverentsi korraldustoimkonna liikmed Alexander Eckert ja Külli Erikson. Guido Schumacher pajatas lähemalt oma pillist.

Balazs Szabó oli avapalaks valinud Nicolaus Bruhnsi (1665–1697) "Praeludium in G". Kuulsa Põhja-Saksa organisti Dietrich Buxtehude õpilasena pani see helilooja oreli hüüdma tõelise kontsertpillina. Nii kuulsime esitatud palas virtuooslik-tokaatalikke elemente, suurte akordide pateetikat, aga ka tundelis-romantilisi jooni värviküllases registrite valikus. Kui Bruhns ise olevat mänginud kätega topeltnootides viiulit ja end jalgadega oreli pedaalil saatnud, siis Balazs Szabó avaldas meie kuulajatele ilmselt sama tugevat muljet oreli manuaalidel ja pedaalil virtuoosselt toime tulles.

Kogu ülejäänud kava oli pühendatud Johann Sebastian Bachi (1685–1750) loomingule: selles oli muusikalist draamat, kus organist end oma oskuste ja hingejõuga täielikult maksma pani, ja oli lõõgastumishetke, mida pehmete kassilike sametsammude pinnal täitis oreli ülemiste häälte vilede kudrutamine ja hullamine. Omaaegse Hamburgi vaimuliku Erdmann Neumeisteri kogust valitud "Koraalidele" oskas organist leida isikupäraseid registrikõlasid, milliseid me polnud varem oma pillilt kuulnudki.

Bachi orelimuusika on sellepoolest tänuväärne, et seda saab esitada väga erinevate võimalustega pillidel. Maestrol endalgi polnud elu jooksul ainult suured esmaklassilised orelid käepärast, pigem tagasihoidlikud instrumendid. Võib ainult imetleda, mida ta nendel pillidel mängida suutis ja kirja panna oskas.

Lõpupala "Toccata E-duur BWV 566" – nooruslikult tuline ja haarav suurteos – valmis Bachil pärast mälestusväärset jalgsirännakut Lübeckisse 1703. aastal, et kuulda sealset kuulsat organisti Buxtehudet. Bach sai erakordse loomingulise süüte, mis vallandas silmapaistvate oreliteoste tulva. "Toccata E-duur" on üks selliseid, mis läbi aegade on orelimängijaid ja kuulajaid vaimustanud.

Lisapalaks tuli midagi täiesti ootamatut – Ungari moodsa helilooja György Ligeti (1923–2006) teos "Hungarian Rock" – algselt klavessiinimuusika, mille Balazs Szabó on ise orelile seadnud. Tegemist oli nagu vanaaegse ciaconna vormiga, aga ebatavalises jazzilikus, ilmselt ka rahvuslikus helikeeles, kus hüplev-vuhisev ostinatokujund teravmeelselt erinevaid liine pidi kulgedes hoidis närvi pinevil kuni kummalise selginemiseni pala lõpul. Üllatav oli hetk, mil organist registrinuppude järkjärgulise juurde- ja väljalülitamisega helitugevuse paisu ja vaibumise saavutas ja kogu muusika puhta helge akordiga sisemise kirgastumiseni viis.

Pärast kontserti kogunes asjatundlik kuulajaskond oreli ümber tänu avaldama, muljeid jagama, pilli oma käte ja jalgadega järele proovima ning uudishimulikud läksid meistri loal isegi pilli sisse uudistama.

ORELI KULDRAAMATUSSE jäid tunnustus- ja tänusõnad solistilt, korraldajailt ning meistrimeestelt.

Kirja pannud
URVE AULIS

ELUPUU
EMK VÕRU ELUPUU KOGUDUS

Võru koguduse uuenemise rõõm

MERLIN METSLA

Thea Kant avaldas eelmises Koduteele numbris lootust, et esimesel ülestõusmispühal saab Võru kogudus oma maja ühe osa sisse pühitseda. Tänu Jumalale, saimegi!

Fotod: THEA KANT

Ülestõusmispüha hommikul koguneti hoone ees, et protsessioonis kirikusse siseneda.

Esimesel ülestõusmispühal, 8. aprillil oli Võru koguduses tähtis päev – pühitseti hoone haridustiib. Piduliku päeva puhul oli kogudusesaal rahvast täis – kohaletulnuid oli ligi 70 – ja kõigile ei jätkunud istekohtagi. Kohe oli näha, et kiriku laiendamist pole ette võetud asjata. Lisaks koguduseliikmetele ja tavapärastele kohalkäijatele oli saabunud mitmeid külalisi nii Võrust kui ka kaugemalt. Teiste seas andis oma tervitused üle Päästearmee Võru korpuse ohvitser Inge Ojala-Pihlaja, kes tõstis esile, et Päästearmeel ja metodisti kogudusel on olnud ühise katuse all veedetud aja jooksul tore koos töötada. Võru linnapea Jüri Kaver nimetas metodisti koguduse rahvast lausa oma sõpradeks.

Lauluga teenis Tiina Lõhmus Viitkalt ning tore muusikaline tervitus tuli ka triolt Mariann Nirk, Hele-Maria Taimla ja Kaspar-Oskar Kramp.

Teenistuse alguseks koguneti maja ette, et pärast avasõnu protsessiooniga kirikusaali minna. Kõige ees viidi sisse altaripiibel, siis küünlad – samuti altarile – tähistamaks Jeesuse üheaegset inimlikkust ja jumalikkust. Neile järgnes kogudus. Pastor Kaupo Kant täheldas piiblikandja Taavet Taimla kohta, et seesama noormees – tollal alles laps – viis sellesama Piibli samasse kirikusse ka 1994. aastal, kogudusehoone esmasel pühitsemisel. Eks mingil määral kordu selles majas ajalugu.

Haridustiiva pühitsemisteenistuse viis läbi superintendent Taavi Hollman, nimetades hoone uue nimega – Eesti Metodisti Kiriku Võru Elupuu kirik. Pidulikkust oli tunda ka pärast teenistust, sest muusikat ja sõnavõtte jätkus ka kohvi- ning koogilaua äärde. Kogu pidumeeleolu sai salvestatud nii pildis kui ka videos. Tore on teada, et taoline tähtis sündmus tekitas nii suurt huvi, et ka Lõuna-Eesti ajaleht LõunaLeht koguduse käekäigust artikli kirjutas.

Haridustiib viib edasi metodistide traditsiooni

Ent 8. aprillil ei pidanud Võru Elupuu kogudus oma uues majatiivas sugugi esimest jumalateenistust. Pooleteise aasta jooksul oli kogunetud Päästearmee Võru korpuse ruumides, sest oma kiriku juures käis pidev ümberehitustöö – ruumid olid praktiliselt kasutuskõlbmatud. Kontoriruume renditi kohalikus polikliinikus. Pärast pikka ootamist ja eemalolekut oli aga märtsi lõpul võimalik lõpuks

omaenda kogudusemajja tagasi kolida ning esimene jumalateenistus uuenduskuuri läbinud ruumides sai teoks tegelikult juba 1. aprillil.

Juurdeehitus veel käib, ent hoone vana osa on täielikult renoveeritud. See on toimunud vähem kui viie aastaga. Lisandunud on köök, ülemisele korrusele noorte- ja lastetuba, külalistetuba ning palju tualettruume. Valmimas on saun. Kirikulisi tervitab rõõmsates toonides saal esimesel korrusel ning teisegi korruse ruumid on saanud särava värvilahenduse.

Kogudus on tänulik nii kõigile toetajatele ning abilistele Eestist ja välismaalt kui ka Jumalale rohke armu eest selles protsessis.

"Miks just haridustiib?" võib lugeja küsida.

Nimelt on koguduse ruumides plaanis hakata korraldama koolitusi ja keeltekursusi "Elupuu Kooli" nime all. Juba juuli esimeses pooles on soovijatel võimalik kümne tööpäeva jooksul osaleda inglise keele intensiivkursustel, mida juhib ameeriklastest meeskond. Lisaks jätkuvad ka "Jüngri" piibliõppegrupp ja iga-aastane Alfa-kursus.

Haridustiib jätkab seega metodistide õpetuslikku traditsiooni.

Täpsemat infot Võru koguduse kursuste ja tegemiste kohta saab lugeda internetist http//:www.elupuukeskus.ee.

Võru linnapea Jüri Kaver.

Uute koguduseliikmete – Ilme Kõosaar, Ligne Nelk, Tõnis Ületee, Mirjam ja Taniel Kolpakov – õnnistamine 1. aprillil ja esimene teenistus oma kirikuhoones.

Võru Päkapiku lasteaia Hampeli rühma lapsed suurel neljapäeval kirikus külas, pühade lugu kuulamas.

Pühitsemistalituse lugejad.

Võru rahvusvaheline kogukond (vasakult): Livia Telles (Brasiilia), Rebekka Mosler ja Malena Mosler (Saksamaa) ning Aurelie Tilliere (Prantsusmaa).

Fotod: URMAS RAHUVARM

Haapsalu kirik rõõmustab silma uue punase katusega

URMAS RAHUVARM

Suur töö sai Haapsalus tehtud tänu toetusele riiklikust pühakodade säilitamise ja arengu programmist.

Haapsalu metodisti kiriku tiibhoone aastakümneid tagasi paigaldatud eterniitkatus oli seni enam-vähem vastu pidanud. Peamine probleem oli selles, et eri katusepindade vahelisi sisenurki ei olnud õnnestunud teha vettpidavaks, mistõttu nn neelukohtades esines läbijooksu ja hoone konstruktsioonides on juba veekahjustusi. Et kogu katus saaks vihma-lume-jääkindel, tuli uus katuseosa valmistada ilmastikukindlast terasplekist ja ülejäänud kiriku plekk-katusega kokku valtsida.

Nõnda suuremahuline töö käinuks väikesele kogudusele nii ilmselgelt ülejõu, et lisarahastamise lootuseta poleks söandanud sellele kõvasti mõeldagi. Aga saanud kuulda riiklikust pühakodade säilitamise ja arengu programmist, esitasime vastava taotluse.

Käesoleva aasta alguses eraldatigi kiriku tiibhoone katuse vahetamiseks Haapsalu kogudusele 9000 eurot. Haapsalu linnavalitsus oli juba varem toetanud projekti 1917 euroga (30 000 krooniga). Ülejäänud summa kaetakse koguduse omafinantseeringuga.

Alustasime asjaajamisega juba 2010. aasta lõpus, aga kõik võtab aega. Ka rahajagamise nõukogu esmane otsus tegi nõutuks, sest taotletud summast eraldati vaid veidi üle poole – ei saa ju katust teha Tootsi moodi, et kui kõike ei jõua, teeme pool. Tegemata jätmise korral tulnuks tagasi maksta ka juba saadud toetused, maja veekahjustused aga süveneksid. Lisataotlus siiski rahuldati.

Katus ehitati valmis üllatavalt nobedasti. Tänusõnad katusefirmale AS Toode ja tublidele töömeestele, sponsoritele, kõige rohkem aga Taevaisale, kes laskis töödel hästi korda minna. Muu hulgas on Ta parima tulemuse huvides sättinud ülima täpsusega kevadisi vihmaaegu. Viimased tööd vihmaveetorude ja ukse varikatuse juures tehti juba kerges lausvihmas, kuid läbimärjad töömehed olid innukad lõpuni. Nüüd võib meie poolest kallata!

Las kallab ...
&
Toode
www.toode.ee

DINO 120T

USK, LOOTUS
HEARTBEAT TALLINN

Kirikute nädala „Heartbeat Tallinn“ tähtsündmused!

23. 24. juuli

13.00-16.00 Laste suveklubi Löwenruh‘ pargis Mustamäel
14.00, 17.00, 20.00 Purjelaev Jenny Kruse viib huvilised Tallinna lahele seilama, väljumised Vanasadama Jahisadamast

25. juuli

13.00-16.00 Laste suveklubi Liikuri 60 mänguväljaku kõrval Lasnamäel
14.00, 17.00, 20.00 Purjelaev Jenny Kruse viib huvilised Tallinna lahele seilama, väljumised Vanasadama Jahisadamast
17.00 ja 20.00 Illusioonikunstnik André Kole Nokia Kontserdimajas*
19.00 Köhurääkija ja koomik David Pendleton NUKU teatris*
21.30 SHINE noorteprogramm Vabaduse väljakul

26. juuli

13.00-16.00 Laste suveklubi Liikuri 60 mänguväljaku kõrval Lasnamäel ja Tornide väljakul Kesklinnas
14.00, 17.00, 20.00 Purjelaev Jenny Kruse viib huvilised Tallinna lahele seilama, väljumised Vanasadama Jahisadamast
21.30 SHINE noorteprogramm Vabaduse väljakul

Valguse ÖÖ – muusika, tants ja teater Tallinna vanalinna erinevates paikades.
Täielik kava: www.2012.ee
18.00 Kiievi Sümfooniaorkester ja Franz Mohr Nokia Kontserdimajas*
20.00 Miim Carlos Martinez NUKU teatris*
21.00 IONA kontsert Nokia Kontserdimajas*
21.59-04.59 Tallinna XXVI Rahvusvahelise Orelifestivali Oreliöö Niguliste Muuseum-Kontsertsaalis. Korraldaja: Eesti Kontsert

27. juuli

13.00-16.00 Laste suveklubi Tornide väljakul Kesklinnas
15.00-23.30 SHINE noortefestival Vabaduse väljakul
17.00 ja 20.00 Illusioonikunstnik André Kole Nokia Kontserdimajas*

28. juuli

Lilleküla staadionil (A.Le Coq Arena)
13.30-18.30 Lasteprogramm harjutusväljakul
14.00 Eesti palvetab – Kristuspäev. Peakõneleja on praost Joel Luhamets. Muusika: Kiievi Sümfooniaorkester, lastekoor Juhhei, kirikutevaheline ühendkoor, Indrek Patte, Tõnis Mägi jt
21.00 Galaõhtu „Believe“ - Susan Boyle (UK), Israel Houghton (USA), Tõnis Mägi (EST), Rebecca Kontus (EST); kõnelevad Jaan Tammsalu (EST) ja Josh McDowell (USA)*

29. juuli

13.00 Rattaralli - Fakto Auto Tallinna Rahvasõit, start Vabaduse väljakul. Korraldaja: MTÜ Aerobike Cycling Agency
14.00-19.30 SHINE rannapidu Pirita rannas
14.00, 17.00, 20.00 Purjelaev Jenny Kruse viib huvilised Tallinna lahele seilama, väljumised Vanasadama Jahisadamast
15.00-18.00 Tallinna Lillefestivali suvepäev Tornide väljakul. Lasteprogramm kell 15.00-17.30

* Pääsmed Piletilevist ja aadressil www.piletilevi.ee, Ticketpro müügipunktidest ja aadressil www.ticketpro.ee ning NUKU kassast.

Lisaks toimuvad mitmed heategevuslikud projektid ja erinevad sündmused Tallinna parkides.

Kogu nädala kava vaata www.2012.ee.

Korraldajad: Agape Eesti koostöös Agape Euroopaga, Crescendo Muusikaühing, Eesti Kontsert, Eesti Lastemisjon Tallinna Filharmoonia, NUKU teater, Tallinna Kesklinna Valitsus, EELK Misjonikeskus, Tallinna kirikud ja partnerid.

ISSN 1406-2291